

[kisvárdai.lapok]

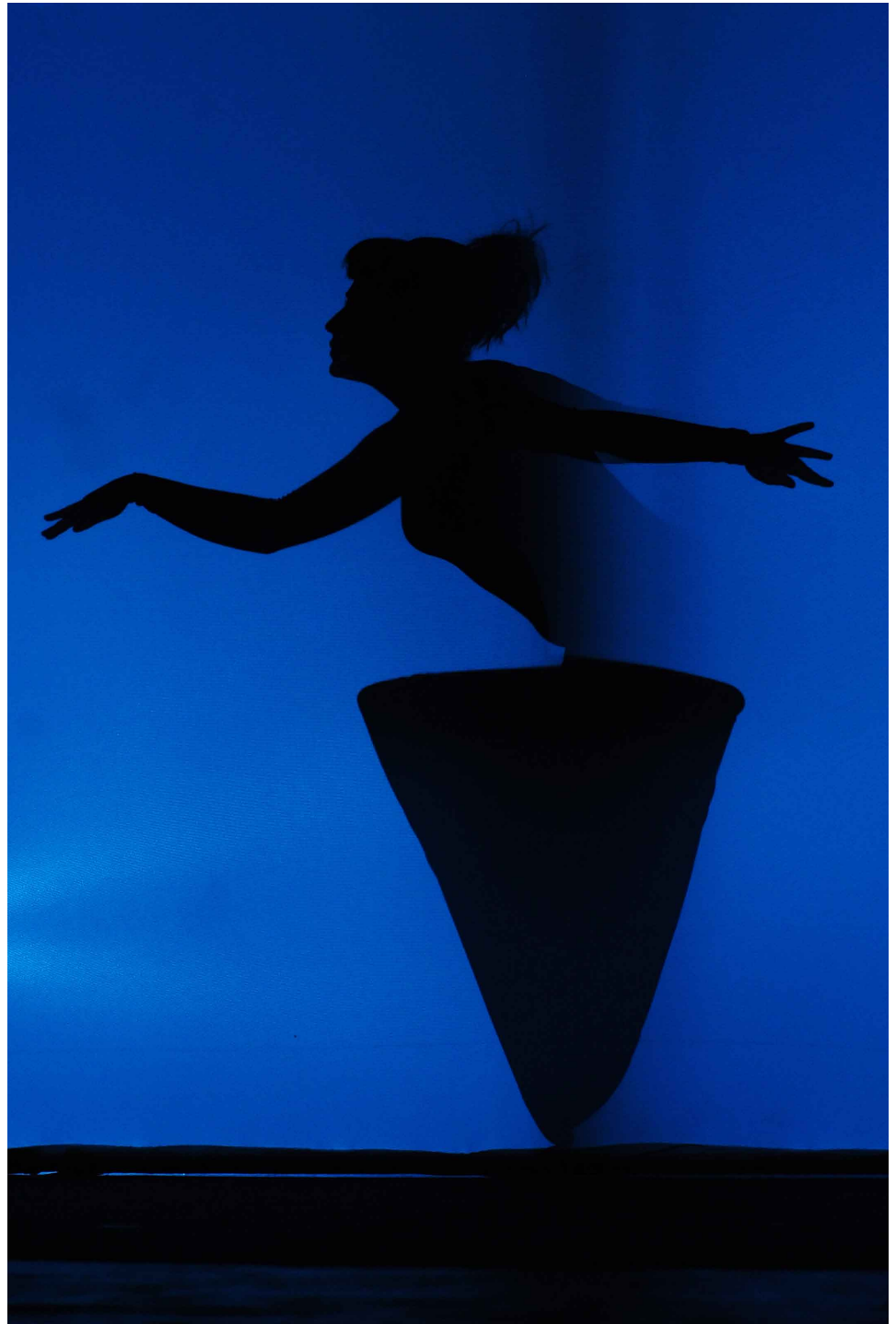
XI. évfolyam 9. szám – 2009. június 27., szombat

„Mindig mondom a végzős dramaturgoknak, hogy írjanak színházkritikát, mert itt Erdélyben nincs kellőképpen kiteljesedve a színházi sajtó.”

Váta Loránd

„Mire (lenne) jó a színházi sajtó? A színházi előadások *elemző* kritikájának közlésére, egy-egy kimagasló színészi teljesítmény méltatására, a potenciális közönség motiválására, érdeklődésének felkeltésére.”

Gyarmati Kata

Idő kellett, míg a műhely megszokta, hogy a bábszínházba kisebb díszletek valók.

Tovább: 5. oldal »

Ott is ismertek, itt is. Ez egyszerően egy másik hely.

Tovább: 7. oldal »

[feszt.kör]

Magyarország

POSZT, Pécsi Országos
Színházi Találkozó

www.poszt.com

Magyar Színházak Kiszvárdai
Fesztiválja

www.kisvarda.szinhaz.hu

THEALTER, Szabad Szín-
házak Nemzetközi Találkozó-
ja, Szeged

www.thealter.hu

DESZKA Fesztivál,
Debrecen

www.csokonaiszinhaz.hu

Bárka Fesztivál, Nemzetközi
Színházi Találkozó, Budapest

www.barka.hu

Monodrámá Fesztivál, Eger

www.gardonyiszinhaz.hu

Miskolci Nemzetközi
Operafesztivál

www.operafestival.hu

Békéscsabai Nemzetközi
Bábfesztivál

www.napsugarbab.hu

Kortárs Drámafesztivál
Budapest

www.dramafestival.hu

BŐF, Budapesti Őszi
Fesztivál

www.bof.hu

Pécsi Nemzetközi Felnőtt-
bábfesztivál

www.bobita.hu

Budapesti Tavaszi Fesztivál

www.btf.hu

Magyarországi Bábszínházak
Találkozója, Kecskemét

www.ciroka.hu

Győri Táncművészeti
Biennálé

www.gyoribalett.hu

Nemzetközi Monotánc
Fesztivál, Budapest

www.monotanc.hu

[magam.magam]

Fesztiválhistoria – egy népművelő szemével

Szeregyi László a kezdetektől a vendéglátók szemüvegén keresztül látja a fesztivált:

A fesztivál igazi kovásza a '70-es évek végén elindult, s a '80-as évek elejéig tartó amatőr színjátszók országos találkozója volt. A hőskor pedig '89-ben kezdődött, a Nemzeti Etnikai Kisebbségi Színházi Fesztivállal.

Később aztán a Várszínházi Esték – 1981-től a Mikó István-féle társulat – révén a közönség már nem csak amatőr, hanem „igazi” színjátszóknak tapsolhatott. Ezen előzmények (is) adták meg a jogot nekünk, hogy rangos színházi rendezvénynek adjunk otthont. A fesztivál első éveiben ösztönszerűen dolgoztunk, a társulatok pedig maguk döntöttek el, mivel szerepelnek a találkozón. De (csupa nagybetűvel): igazi fesztiválhangulat uralkodott. A színházak ugyanis a fesztivál kezdetétől annak végéig maradtak, közben pedig olykor átlépték az országhatárt egy-egy tájéloadás erejéig. (Számomra ez volt a legkedvesebb időszak!) Ezen periódus vezéralakja Pribula László volt.

A második ciklust (1985-től 2002-ig) Horváth Z. Gergely neve fémjelzte, aki tévés szakmai, rendezői tudását „vitte Várdán és Várdáért vásárra”: jelentős színházi személyeket nyert meg a fesztivál ügyének, és a számos tévéfelvételnek is köszönhetően a kiszvárdai találkozó kitörölhetetlen része lett a magyar színjátszásnak. (Korábban ugyanis – minden erőfeszítés ellenére – az anyaországi szakma még csak kézlegyintésre sem méltatta az eseményt.) Horváth Z. munkálkodása alapozta meg a fesztivál mai, szakmai jellegét. Mindeközben igyekezett kielégíteni az ezerfejú cézár minden igényét: volt a kínálatban kommersz előadás, zenés darab és musical, s megjelent a palettán a kísérletező színházcsinálás is (pódium-előadások, illetve avantgárd színházi bemutatók).

A későbbiekben aztán válogató teamek határozták meg a fesztivál arculatát. Voltak persze mindenféle feszültségek: a színházak a fesztivál-jelleget kezdték kevesellni, miközben a szervezők meg a szakmaiságot követelték tőlük. Ráadásul – de ez az egész fesztivál történetét beárnyékolta – voltak, akik a találkozó létjogosultságát is megkérdőjelezték. (Akadtak, akik úgy vélték: szerencsésebb lenne csak két évente Kiszvárdán, közben pedig valamelyik határon túli magyar városban rendezni a fesztivált, és számos egyéb verzió is felmerült.)

Jelenleg szerintem mindenféle szakmaiságot és minden egyéb eszközt felülír az anyagiak meg-, illetve meg nem léte. (Ezért is kilenc, nem pedig a megszokott tíz napos az idei rendezvény.) Úgy vélem, az újabb periódus 2010-ben kezdődik, de már idén is látszanak az irányok és az arányok: egy színházi dominanciájú, összművészeti fesztivál irányába kell haladnunk.

K. B.

[spektrum]

Urbán Balázs blogja

A díjkiosztón, a gálán és a tegnap említett vizsgaelőadáson kívül már csak egy produkció van hátra a fesztiválból: a Marosvásárhelyi Akadémiai Műhely Mayenburg-bemutatója. A csúnya már a válogatási határidőn túl került a repertoárra, de mivel a jogdíj nem tartana ki jövő júniusig, most (és értelemszerűen: versenyen kívül) lesz látható az előadás.

Holnap ilyenkor (péntek este tizenegy és éjfél között ütögetem a klaviatúrát) a szerkesztőségi szoba ajtaja már zárva lesz, a műszak nem veselkedik neki az építésnek, az élet csak a sörsátrokban zajlik, s áldás és átok is csak akkor kíséri majd a zsűri és a válogató nevét, ha nem adódik jobb téma. Sort kellene kerítenem tehát némi összegzésre, de ez, ha lehet, még nehezebb, mint az előszó.

Igen sok impulzus, öröm, bánat, siker, kudarc ért az utóbbi néhány napban, színháztermekben és szakmai vitákon, sörsátornál és az Isten szabad ege alatt. A kudarcok közt volt, amiről tehettem, volt, amiről nem. Az biztosan nem az én bűnöm, hogy Az ember tragédiáját elmosta az eső (de majd megszakadt a szívem). Abban már inkább látom felelősségemet, hogy a szakmai viták nem egészen úgy alakultak, ahogyan szerettem volna. Ami pedig ama minden felkeléskor hangoztatott fogadalmamat illeti, hogy ma legkésőbb kettőkor már ágyban leszek... bár ha meggondolom, erre még van két éjszakám.

Az örömeiket részben az előadások (a stabilan megbízható minőségűek és a – kellemes meglepetésként – korábinál jobb formájukat futók) okozták, részint a találkozások, a beszélgetések, az összekacsintások, a poharazgatások – még akkor is, ha egyszer-kétszer megvirradt, mikorra sikerült felállni az asztaltól. Tudom, kicsit közhelyes ez így leírva, de hát éppen ezért nehéz műfaj a zárszó. Ráadásul úgy illene, hogy most hosszú köszönetnyilvánítások következzenek, a társulatok, a fesztivál szervezői, a zsűri, a nézők vagy éppen e lap szerkesztői felé; de semmi frappáns ötletem nincs arra vonatkozólag, hogyan lehetne ezeket úgy megírni, hogy a nem érintettek is biztosan végigolvassák. Az ekképpen elmaradó sorok tartalmát viszont komolyan gondolom. A tanulságok magvasabb levonását pedig későbbre hagynám (s részben utódomat boldogítanám vele). Most csak annyit tudok mondani – s ez már tényleg az utolsó közhely –, hogy az időjárás gonoszkodásai, kedves barátaim alkalmankénti rosszálló szemvillanásai és

a fájdalmas reggeli felkelések dacára igen jól éreztem magam az utóbbi napokban – remélem, sokan vannak így ezzel...

[komment]

A Dandin György sokkal összetettebb darab annál, mint ahogy a vásárhelyi diákok előadásából kitűnt. Molière-nél minden szereplőnek megvan a maga igazsága, megvannak a motivációi – Kövesdy István rendezése azonban, úgy tűnik, csupán a komikus elemek hangsúlyozására törekedett.

[komment]

Ugyan két előadás hátravan még a fesztivál-programból, de azt gondolom, jól ment minden

a fesztiválon. Az előadások többsége jó formát mutatott. Volt persze néhány előadás, amelyik gyengébbre sikerült, mint saját otthoni terében... Tudomásul kell vennünk, hogy szcenikai téren elmaradottabbak vagyunk annál, mint amihez a társulatok hozzászoktak.

Jövőre is a színházé lesz a fő szerep a fesztiválon, ha bőven lesznek is kísérőprogramok. Továbbra is arra törekszünk, hogy az évad legjobb előadásait válogassuk be. A válogató személyéről még nem született döntés, de örülnék neki, ha Balázs a következő évben is elvállalná ezt az egyáltalán nem könnyű feladatot.

Annál is inkább, mert két évad tapasztalatával, kulisszatitkival a tarsolyában még bölcsebb döntéseket hozhatna. Vélhetően a színházak is elégedettek lesznek majd a díjkiosztón, bár szerintem egy-két meglepetés éri majd a társulatokat és a publikumot is.

Az idén új neve lett a fesztiválnak, s evvel párhuzamosan megújult az arculatunk, új köntösben jelent meg a **kisvárdai.lapok** is. Nagyon örülök, hogy Nánay István felvállalta a lapkészítésben a koordinátori szerepet, de különben az egész stáb kitett magáért. Az újság nemcsak szellősebb lett, hanem a nagyközönség számára is olvashatóbbá vált.

Nyakó Béla

[komment]

Engem pontosan ez érdekel, hogy mit lehet a tárgyakkal csinálni – felnőtteknek, nem csak gyerekeknek. Nagyon szerettem ezt az előadást, az az álmom, hogy mi is ilyen produkciókat hozzunk létre.
Szilágyi Regina

[komment]

Az erdélyi színházak tele vannak pályakezdő színészekkel. Sokukról azt se tudni, lesz-e belőlük valaha cserebogár. A társulatvezetőknek nincs könnyű dolguk: olyan előadásokat kell(ene) évadaikba iktatniuk, amikben ezek a fiatal színészek fejlődhetnek.

[profil]

Név: VÉGZŐS SZÍNI OSZTÁLY

Intézmény: Babeş-Bolyai Tudományegyetem

Város, ország: Kolozsvár, Románia

Életkor: 3 év

Anyanyelv: magyar

Tagok: Csepei Zsolt, Gulácsi Zsuzsanna, Imecs Levente, Molnár Margit, Kolumbán Csongor, Kőműves Csongor, Pálosy Zsuzsa, Vetési Nándor, Visky András
Magamról: Végtelen pontossággal és kitartással kutatni a válaszok után... ha egyáltalán vannak válaszok. (V. A.)

Senkinek sincs jogában megmondani, hogyan kell színházat csinálni. (Cs. Zs.)

[fókusz]

Színek és árnyék

Amor Omnia – Temesvár

Sok minden hiányzott ahhoz, hogy az Amor Omnia tökéletes előadás legyen, a mérleg ennek ellenére pozitív: sokoldalú, humoros, vizuális előadás a temesváriaké. Pedig a

kezdet, a később vissza-visszatérő, bénácska univerzum-animáció és a sci-fi-re hajazó gépzene, nem beszélve az ezekkel minimális összhangba sem kerülő gyertyafényről, nem sok jót sejtetett. És mégis, ahogy a csillag-keretből az egyes szituációkba – táncokba, árnyjátékokba – kerültünk, a sok ötletnek köszönhetően újra és újra elfelejthettük a szerencsétlen átkötést – kivéve, amikor a jeleneteken belül is technikát váltottak a színészek: ilyenkor ugyanis, bármennyire invenciózusak voltak is a váltások, például az árnyjáték-paraván mögül való kilépés, mindig zökkent egyet az előadás tempója. Azonban az egyenetlenségek és az epizódok túlzott hosszúsága ellenére is összeállt a produkció, az utolsó kép léggömb-csillaga várt-váratlanul szállt fel, hogy aztán nézzük, ahogy nézik a semmit, a rajtunk-át-valamit.

És, bár közhelyek nélkül beszélni a szerelemről nehéz feladat, többnyire sikerült megoldani – leginkább talán a szituációk és a technikák sokféleségével. A lepedőbe bújt házaspár-álmajelenet felejthetetlen marad: itt sikerült a legjobb összhangban dolgozni a zenével – a változó testformát öltő, nyúló anyagot pedig pontosan tudták kezelni a színészek. Ugyanez a pontosság mondható el a botos gyűlölet-szeretet jelenetről, amelynek működését ismét a zeneiség megszületése jelezte. Voltak ugyan ritmusgondok a nejlonfóliák használatakor, a fojtogató tér azonban jótékonyan elnyelte ezt. A legjobban sikerült epizódok közé tartozik a színes tükörárnyjáték és a zárókép pálmafája is; mindkettőhöz elengedhetetlenül fontos a társulat összmunkája – és persze a rendezőpáros vizuális fantáziája.

Az együttes jelenlét nem hiányzott a zenével kísért jelenetektől sem – a hangképzés hiányosságai azonban zavaró intonációs és légzési problémákat eredményeztek éneklés közben – az összképre az előadás során többször is rányomta a bélyegét egy-egy gyengébb színészi pillanat. A hangszeres játék sem volt tökéletes – didzseridézni például nem lehet körlégzés nélkül –, de még e tökéletlenség ellenére is érthetetlen, hogy a felvonultatott hangszerzenál ellenére miért szólt a zene legtöbbször felvételtől.

De problémák ide vagy oda, jó látni, hogy a bolgár rendezők milyen erős hatást gyakoroltak a társulatra – és az is öröndetes, hogy az előadók megbirkóztak a tér megváltozásával.

Sztrókay András

[báb]

Bővíteni szeretnék

Szilágyi Regina rendező, a szatmári Brighella Bábszínház vezetője válaszolt:

Épp tíz évvel ezelőtt indítottunk bábos képzést édesanyámmal: elhívtuk Ildikó néni Kolozsvárról kurzust tartani. Összejött akkor tizenvalahány fiatal, és belőlük megmaradt egy mag, akikkel aztán négy éven át dolgoztunk együtt mint alapítványi bábszínház – 2003-tól pedig mint a Harag György Társulat tagjai. Ez úgy történt, hogy felmentem a megyei tanácshoz, elmondtam nekik, mióta működünk, mekkora igény van a bábszínházra, és a legnagyobb meglepetésemre kaptunk négy bábos posztot a szatmári társulaton belül. De nem elég ennyi ember, sokat küzdöttünk azzal, hogy kellene még fény- és hangtechnikus, bábtervező és bábkészítő is. Idő kellett, míg a műhely megszokta, hogy a bábszínházba kisebb díszletek valók. Ha mi valami picit dolgot kértünk, képesek voltak egy kétkilós deszkát adni... ☺

Nemrégiben Keresztes Attila került a társulat élére, és úgy gondolom, hogy valami alakulni fog, mert Attila tervei a bábszínházzal ugyanolyanok, mint az enyémekek voltak az induláskor. Felnőtt előadásokat kéne csinálni, tárgyanimációt, beavatósínházat fiataloknak, diákoknak és csecsemősínházat is. Sok a hosszú távú tervünk, amihez feltétlenül szükség lenne bővítésre.

Eddig úgy vezettem ezt a bábszínházat, ahogy tudtam, saját erőmből. Valamilyen szintű segítséget mindig kaptam, de ez kevés volt az álmaim megvalósításához. Rendezőket szerencsére tudtam hívni, Rumi Lacit vagy Bartal Kiss Ritát például. Próbálok olyan embereket elhozni, akikről a társulat tanulhat. Tavaly Liviu Matei tartott mozgáskurzust a társulatnak. Állandóan próbálok valahogy fejleszteni. A legnagyobb gondunk most a bábészítés: Párnamese című előadásunkat azért csináltuk párnákkal, mert nem jutott pénz a bábokra. Ez áthidaló megoldás volt, jópofa ötlet, viszont most már lassan ott tartunk, hogy sokszor nem tudok új és új ötleteket kitalálni, hogy miből csináljuk meg az előadásokat.

Remélem, hogy ez változni fog. A következő évadban biztosan lesz egy Benedek Elek-mese, amit én rendezek, és szeretnék csinálni egy Holle anyót vagy egy egyszemélyes műsort is. Tervezünk egy nagyszínpadi gyerekelőadást, ami félig bábos lesz, így a bábosok együtt dolgoznak majd a társulat többi színészével. Szerencsére évről évre egyre nagyobb a közönségünk: már 1200 bérletesünk van!

Nagyon örültem az idén annak is, hogy Sepsiszentgyörgyön újjáélesztették a korábban Kolozsváron szervezett bábos találkozót. Sajnos oda most nem tudunk eljutni, de fontos, hogy találkozzunk, és lássuk egymás munkáját.

S. M.

Báb- és gyerekszínházak Erdélyben

Ariel Gyermek- és Ifjúsági Színház,
Marosvásárhely
www.teatrulariel.ro

Puck Bábszínház, Kolozsvár
www.teatrulpuck.ro

Brighella Bábszínház, Szatmárnémeti
www.haragtarsulat.ro

Tamási Áron Színház Bábtagozat
www.tamasitheatre.ro

Árkádia Gyermek- és Ifjúsági Színház,
Lilliput Társulat, Nagyvárad
www.teatrularcadia.ro

[profil.folyt]

Nem akarok színész lenni.
(P. Zs.)

Rájöttem, hogy színészként túlságosan jó vagyok. (K. Cs.)

Önző dolog, de van valami jó abban, hogy bontogathatom magam. Darabokra, aztán újra össze. Hát egyelőre így... (M. M.)

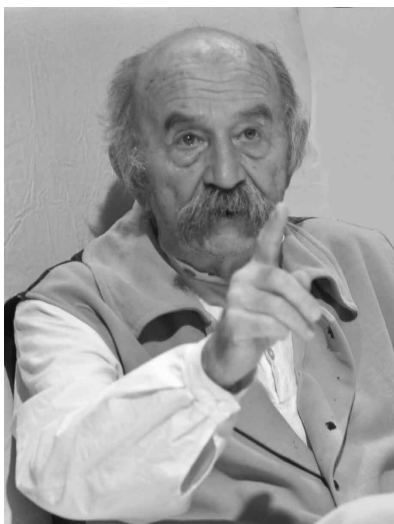
Érdekel a mozgásszínház, de csak mint a prózai szerves része. Nem szeretném, ha beskatulyáznának az alkatom miatt. (Kő. Cs.)

Mi a helyem a színházban?
Az első sorban elég jó, de a lényeg, hogy középen legyen. (I. L.)

Ahogy egy tanárom, Bíró József mondta: „Reggel nem azzal a gondolattal ébredsz, hogy ma sz.r leszek!” (G. Zs.)

Hiszek a színházban és szeretem is. Próbálok a körém tornyosuló falakat lerombolni. Igyekszem mindig örömem lelteni abban, amit csinálók. (V. N.)

Profilkép:

[találkozásaim]

Nánay István blogja

Hazatérők

Fájdalmas emlék. Ülünk egy konyhában, két házaspár és én. Az átmenetiségben. A „már nem ott és még nem máshol” megnevezhetetlen állapotban. Túl vagyunk az utolsó Hamlet-előadáson, amelyben Héjja Sándor még eljátszhatta a címszerepet. Nagymonológját alig tudta elmondani, torkát sírás fojtogatta, elment a hangja, de kit érdekelt. A zsúfolt nézőtér tudta, búcsúzik a színész, és a néző is búcsúzott egyik kedvencétől. Sunci felesége, Sebők Klári és a szintén a Magyarországra kivándorlást választó Barkó György clown-párosának bohócjelenetei a szokottnál is szomorúbbra sikerültek. – Az előadás Claudiusa, Keresztes Sándor is az áttelepültek között van, akárcsak az előadást rendező Tompa Gábor szintén kedves színészházaspárja, Kakuts Ágnes és Czikéli László is.

Ültünk hát együtt, Héjja, Sebők, Barkó meg Barkó felesége, Bereczky Júlia, és Harag Györgyről beszélgettünk. Az ő emlékébe kapaszkodtak az elmenők, s ebben társuk lehettem magam is.

Arról, amit ott és otthon hagytak, nem tudtak beszélni, mert abban a helyzetben erre nem volt szó. A jövőt sem lehetett tervezgetni, mert minden bizonytalannak tűnt.

Végül is mindegyikük megtalálta helyét, feladatát, de beilleszkedésük nem volt könnyű. Talán elmondható: igazán soha nem lettek magyarországi színészek, lelkük mélyén kolozsváriak maradtak. Közülük Bereczky, Czikéli és Héjja már nem él.

S most nagyot ugrom az időben. Októberben Kolozsváron tanítottam, s nagy örömmre a színházban találkoztam Barkó Gyurival és Kakuts Ágival. Tompa Gábor visszahívta őket, a Három nővér-ben Firszet, illetve az öreg dajkát játszották. Az évad következő bemutatójában meg Sebők Klári kapott szerepet, s visszaszerződött Keresztes és egy nem Kolozsvárról, hanem Szatmárról kivándorolt, de Tompához erősen kötődő színész, Dengyel Iván.

Mondhatnánk: szép gesztus az igazgató-főrendező-től. De a gesztusra már előbb sor került, amikor a régi kolozsváriak is örökös tagok lettek. Ez több mint gesztus. Kései, de nem elkésett alkalom, hogy ezek a színészek visszatérjenek gyökereikhez, igazi otthonukba.

A jelenlegi társulat fiatal, s hiányzik az a generáció, amelyre felnéznek, akik továbbadják a hagyományokat, akik e művészet folytonosságának bázisát adják. A visszatérők pedig kicsit visszafiatalodnak a gyerekeik-unokáik korosztályával való találkozásban.

Nagy vesztesége a kisvárdai fesztiválnak, hogy a kolozsvári színház évek óta nem hajlandó részt venni a találkozón. Tudomásom szerint idén is komolyan tárgyaltak velük a szervezők, de hiába. Pedig milyen jó lett volna, ha nem csupán e kis írás idézi meg a színház régi sztárjait, hanem élőben láthattuk volna őket a Három nővér-ben vagy más előadásban. Meg persze Bogdánt, Hatházit, Bírót s a többieket.

[lánc.korr]

From: Nánay István

To: [kisvárdai.lapok]

Subject: Bocsárdi

A múlt lapszámban sikerült egy jókora marhaságot elkövetnem. Valami jópofa helyesbítést szeretnék kérni. Bocsárdi rendezett Bánk bánt, méghozzá nagyon érdekes volt a zsámbéki bemutató, de én csak Erdélyben gondolkodtam. Ez a bűnöm.

A miénk is. Elnézést, hogy benne maradt. (A szerk.)

[itt.ott]

Zayzon Zsolt

Amikor jöttem át Marosvásárhelyről Pécsre, Szélyes Feri azt mondta, hogy aki elment Magyarországra, mind rosszabb színész lett. Kérdeztem, mit láttál tőlük? Jaj, semmit, csak hogy nem lettek híresek... Pedig akkor egyszerűen hírzárlat volt. Különben is, mit jelent híresnek lenni? Ha játszom a Barátok köztben, vagy ha médiasztár vagyok. De mi köze annak a színészethez?

Persze, biztos vannak, akik elsüllyedtek, de Barkó Gyuri bácsi és Héjja Sunci, akik Kolozsvárról jöttek ide Pécsre, folyamatosan főszerepeket játszottak. Barkó Gyuri bácsit itt a mai napig hihetetlen tisztelet övezi. Sunci is több mint tíz éve meghalt, de mikor megtudják, hogy erdélyi vagyok, a mai napig őt említik föl meg Gyuri bácsit.

Bármelyik erdélyi városbeli színészként ugyanígy lejátszanám a főszerepeimet vagy a mellékszerepeimet. Vásárhelyen is kaptam feladatokat, itt is. Ott is ismertek, itt is. Nem érzem úgy, hogy Vásárhelyhez képest Pécs ugrás lett volna. Nem, ez egyszerűen egy másik hely.

Kecskeméten Fazakas Géza ugyanígy folyamatosan játszik. Csakhogy úgy jött ki a lépés, hogy ő nem került reflektorfénybe – POSZT-ra, ilyen helyekre. Vagy Löki, aki Szentgyörgyön sztár volt, és most a zalaegerszegi színháznál dolgozik: ő is nagyon erősen jelen van abban a színházban.

Más szempontból érzek különbséget. Például Pécsen meg tudják fizetni a jó rendezőket, amilyen Mohácsi is, míg otthon nem igazán.

De a határ az soha... a határ csak olyan szempontból számított, hogy görcsös voltam, vajon hogyan fognak kezelni engem mint erdélyit. Folyamatosan félttem, hogy itt lenéznek – legfeljebb azért néznek rám szépen, mert „megjött az ősmagyar”. De ez kizárólag az én bajom volt. Mert itt első pillanattól elfogadtak. Nem volt ilyen furcsa helyzet, hogy bizonyítanom kell kis szerepekben, hogy kapjak egy nagyot. Kaptam mindenféle szerepet. Úgy gondolom, hogy ez így is van rendjén.

Érzem a szeretetüket. Érzem az igazgatónk, a kollégáim, a műszak szeretetét. És már régóta nem akarok senkinek megfelelni.

[komment]

A kritika és az alkotók közti konfliktusok nagy része az értékelés, a minősítés egyirányúságából fakad.

Az alkotók is kommentálják persze a róluk írottakat – maguk között. De miért ne tehetnék ezt nyíltan?

(Üdítő példát szolgáltatott erre nemrégiben a JAK Tanulmányi Napok, ahol az írók, költők értékelték az őket értékelő kritikusokat.)

Mi is helyet szeretnénk adni a minket ért kritikai megjegyzéseknek.

Gyarmati Kataéknak nagyon nem tetszett például az a kérdésünk, amelyik „az otthonlét örömeit” firtatta.

Diószegi Attila meg Bodea Tibor azért szólt be nekünk, hogy miért bulvárosodtunk el. A lenti kommenthez hasonló megnyilvánulásainkat szidták. Köszönjük nekik! ☺

(A felénk áramló dicséretek most mellőzzük...)

Továbbra is várjuk megjegyzéseiket. Ha személyesen vagy a postaládán keresztül nem sikerül, akkor a kisvárdailapok@gmail.com-on. Adják ki mérgüket! ☺

(A szerk.)

[találós.kérd]

Mit jelentenek a számok: 4 nap, 5 helyszín, 12 előadás, 8 jármű (1 lerobbant)?

A temesvári Csiky Gergely
Allami Magyar Színház
Erdélyi Turnéja.

Mi van beragasztva szigszalaggal a Művészetek Háza vendégszobájában?

A fürdőben a lefolyó.
Tényleg. ☺

Mi ébred a legkorábban Temesváron?

A testudat.

[komment]

„Lapunk értesülései szerint” Löki (Szakács László), akit Zayzon Zsolt említ, a következő évadra Sepsiszentgyörgyre szerződik.

[mai.program]

[hátlap.díj]

11,00 Szakmai megbeszélés
Művészetek Háza

11,00 és 13,00
Párnamese
(gyerekprogram)
Brighella Bábszínház,
Szatmárnémeti
Kamaraterem

13,00 Friedrich Dürrenmatt
Fizikusok
(versenyen kívül)
Babeş-Bolyai
Tudományegyetem
Színházművészeti
Tanszék
Rákóczi-terem

16,00 Marius von Mayenburg
A csúnya
(versenyen kívül)
Akadémiai Műhely,
Marosvásárhely
Művészetek Háza

19,30 Záróünnepség és
díjátadó
Dívák – Détár Enikő,
Fésűs Nelly és Ladinek
Judit showmúsora
Várszínpad

21,00 A United együttes
koncertje
Fesztiválszínpad

A **kisvárdai.lapok** szerkesztősége különdíjat alapított – a hátlap.díj
spontán született, ahogy a beugró Szabó Tibor bravúros alakítása is a
Leonce és Lénában. Gratulálunk neki!

[kisvárdai.lapok]

a Magyar Színházak XXI. Kisvárdai Fesztiváljának napilapja

Felelős szerkesztő: **Zsigmond Andrea**

Szerkesztők: **Markó Róbert, Sőregi Melinda**

Munkatársak: **Kovács Bertalan, Sztrókay András**

Fotó: **Szkárossy Zsuzsa**

Szakmai tanácsadó: **Nánay István**

Nyomdai előkészítés: **Jurás László**

Nyomdai kivitelezés: **Gprint Iroda**

Felelős kiadó: **Nyakó Béla**

ISSN 1587-8325

www.kisvarda.szhaz.hu

A címlapon:
Jelenetkép (Amor Omnia)

A Magyar Színházak XXI. Kisvárdai Fesztiváljának támogatói:

Oktatási és Kulturális Minisztérium, Nemzeti Kulturális Alap,
Kisvárdai Város Önkormányzata, Szülőföld Alap,
Szabolcs-Szatmár-Bereg Megye Önkormányzata

OKM

Médiatámogatók:

nka

Nemzeti Kulturális Alap

Duna Televízió, Vár FM Rádió, Magyar Színházi Portál